ข้อบังคับประธานศาลฎีกา

ว่าด้วยผู้เชี่ยวชาญของศาลยุติธรรม

พ.ศ. ๒๕๖๐

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับประธานศาลฎีกาว่าด้วยผู้เชี่ยวชาญของศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้เหมาะสม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความแพ่ง พุทธศักราช ๒๔๗๗ ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม (ก.บ.ศ.) จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า "ข้อบังคับประธานศาลฎีกาว่าด้วยผู้เชี่ยวชาญของศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๐"
  - ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
  - ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับประธานศาลฎีกาว่าด้วยผู้เชี่ยวชาญของศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๖
  - ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้
  - "ศาล" หมายความว่า ศาลยุติธรรม
  - "เลขาธิการ" หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม
- "ผู้อำนวยการ" หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม สำนักงาน ศาลยุติธรรม
  - "ผู้ยื่นคำขอ" หมายความว่า ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้เชี่ยวชาญของศาล
  - "ทะเบียน" หมายความว่า ทะเบียนผู้เชี่ยวชาญของศาล
  - "คำขอ" หมายความว่า คำขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้เชี่ยวชาญของศาล
- "ค่าป่วยการ" หมายความว่า เงินที่จ่ายเป็นค่าตอบแทนในการให้ความเห็นต่อศาลด้วยวาจา ไม่ว่าโดยการมาศาลหรือโดยระบบการประชุมทางจอภาพ หรือในการทำรายงานความเห็นเป็นหนังสือ เสนอต่อศาล
- "ค่าใช้จ่าย" หมายความว่า ค่าใช้จ่ายในการตรวจพิสูจน์บุคคล เอกสาร วัตถุ สถานที่ การตรวจ วินิจฉัยทางการแพทย์ หรือการตรวจใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งความเห็นหรือรายงานความเห็น และให้รวมถึง ค่าพาหนะเดินทางตลอดจนค่าเช่าที่พักที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ด้วย
- ข้อ ๕ ในการดำเนินการตามข้อบังคับนี้ ผู้อำนวยการอาจมอบหมายให้ข้าราชการในสำนัก กฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรมดำเนินการแทนได้
- ข้อ ๖ ให้เลขาธิการรักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจตีความ วินิจฉัยปัญหา เพื่อดำเนินการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑ การยื่นคำขอและการรับคำขอ

- ข้อ ๗ ผู้ยื่นคำขอต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้
- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบุรณ์
- (๒) เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญโดยมีประสบการณ์ในทางที่ขอขึ้นทะเบียนเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี
  - (๓) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
  - (๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำ โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๖) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ
  - (๗) ไม่เคยถูกเพิกถอนทะเบียนตามข้อ ๒๓ (๔)
- (๘) กรณีเป็นผู้ประกอบวิชาชีพที่มีองค์กรควบคุมวิชาชีพ ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาต หรือประพฤติ ผิดจรรยาบรรณวิชาชีพ
- ข้อ ๘ ให้ผู้ยื่นคำขอยื่นคำขอโดยมีผู้รับรองตามแบบที่กำหนดต่อผู้อำนวยการ ณ สำนักกฎหมาย และวิชาการศาลยุติธรรม พร้อมด้วยหลักฐานดังต่อไปนี้
  - (๑) สำเนาทะเบียนบ้าน
  - (๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวข้าราชการ
  - (๓) สำเนาแสดงคุณวุฒิพร้อมแสดงต้นฉบับ
  - (๔) รูปถ่ายสี ขนาด ๒.๕ x ๓ ซ.ม. จำนวน ๕ รูป (ถ่ายไว้ไม่เกิน ๖ เดือน)
  - (๕) เอกสารหรือผลงานประกอบในทางที่ขอขึ้นทะเบีย[้]น
- (๖) หนังสือรับรองขององค์กรควบคุมวิชาชีพ ในกรณีที่ขอขึ้นทะเบียนในสาขาวิชาชีพที่มี องค์กรควบคุมวิชาชีพ

ให[้]ผู้อำนวยการตรวจสอบคำขอและเอกสารที่ประกอบคำขอขึ้นทะเบียน หากถูกต้อง ให้ลงทะเบียน รับคำขอพร้อมกับออกใบรับให้แก่ผู้ยื่นคำขอและดำเนินการตามข้อบังคับต่อไป

หมวด ๒ การพิจารณาคำขอและการรับขึ้นทะเบียน

ข้อ ๙ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำขอ ให้ผู้อำนวยการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ โดยทำหนังสือเสนอเลขาธิการลงนาม เพื่อสอบถามข้อมูลอันเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอไปยัง ผู้บังคับบัญชาของผู้ยื่นคำขอ องค์กรควบคุมวิชาชีพของผู้ยื่นคำขอ บุคคลที่ผู้ยื่นคำขอมีหน้าที่การงาน ที่เกี่ยวข้องอยู่และประกาศให้คัดค้าน ตลอดจนสอบถามและสดับตรับฟังจากบุคคลอื่นใดตามที่ เห็นสมควร แล้วทำความเห็นเบื้องต้นเสนอเลขาธิการภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันได้รับหนังสือแจ้ง คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอจากบุคคลดังกล่าว

ข้อ ๑๐ ให้เลขาธิการแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วย กรรมการไม่น้อยกว่าสาม คนแต่ไม่เกินเจ็ดคน โดยมีข้าราชการตุลาการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ และผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านที่มีผู้ขอขึ้นทะเบียนอีกอย่างน้อยสองคนเป็นกรรมการเพื่อพิจารณาเสนอความเห็น ในการรับขึ้นทะเบียนบุคคลเป็นผู้เชี่ยวชาญของศาล

ข้อ ๑๑ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติมนอกเหนือจากการตรวจสอบ เบื้องต้นของเจ้าหน้าที่โดยอาจขอให้ผู้ยื่นคำขอ หน่วยงาน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติม หรือมาให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการก็ได้ ทั้งนี้ คณะกรรมการต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่เริ่มการพิจารณา หากมีเหตุจำเป็นไม่อาจดำเนินการภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ขอขยาย ระยะเวลาการพิจารณาต่อเลขาธิการออกไปอีกได้ไม่เกิน ๓๐ วัน แต่ถ้ามีพฤติการณ์พิเศษทำให้ คณะกรรมการไม่อาจพิจารณาเสนอความเห็นได้ภายในกำหนดเวลาหลังจากขอขยายเวลาแล้ว เลขาธิการ อาจพิจารณาให้ขยายระยะเวลาเสนอความเห็นออกไปได้อีกไม่เกิน ๓๐ วัน

ในการพิจารณาของคณะกรรมการหากปรากฏข้อมูลที่ เป็นผลร้ายต่อผู้ยื่นคำขอ ให้คณะกรรมการแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบและให้โอกาสผู้ยื่นคำขอชี้แจงต่อคณะกรรมการได้

ข้อ ๑๒ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน กรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุม เลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมคราวนั้น

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

กรรมการที่มาประชุมให้ได้รับค่าเบี้ยประชุม ครั้งละ ๒,๐๐๐ บาท

ข้อ ๑๓ เมื่อได้รับความเห็นจากคณะกรรมการ ให้เลขาธิการพิจารณามีคำสั่งภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็น กรณีที่มีคำสั่งรับขึ้นทะเบียน ให้ผู้อำนวยการขึ้นทะเบียนผู้ยื่นคำขอไว้ใน สารบบทะเบียนมีกำหนดระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่เลขาธิการมีคำสั่ง

ให้เลขาธิการออกหนังสือสำคัญและบัตรประจำตัวให้แก่ผู้เชี่ยวชาญของศาลไว้เป็นหลักฐาน ในกรณีที่เลขาธิการมีคำสั่งไม่รับขึ้นทะเบียน ให้แสดงเหตุผลไว้ในคำสั่งนั้น

ให้ผู้อำนวยการแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่เลขาธิการมีคำสั่ง เพื่อให้ผู้ยื่นคำขอมาลงนามรับทราบคำสั่งนั้นและให้ถือว่าผู้ยื่นคำขอได้รับแจ้ง คำสั่งเมื่อครบกำหนด ๗ วัน นับแต่วันส่งไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ข้อ ๑๔ ในกรณีที่มีคำสั่งรับขึ้นทะเบียน ให้ผู้ยื่นคำขอมาลงนามรับทราบคำสั่งพร้อมทั้งชำระ ค่าธรรมเนียมที่สำนักการคลัง สำนักงานศาลยุติธรรม จำนวน ๑,๐๐๐ บาท ภายในระยะเวลา สองเดือนนับแต่วันที่ได้รับหนังสือบอกกล่าว หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวให้ถือว่าผู้ยื่นคำขอขอถอน ชื่อออกจากทะเบียน

เมื่อผู้ยื่นคำขอลงนามรับทราบคำสั่ง และชำระค่าธรรมเนียมเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้อำนวยการมอบ หนังสือสำคัญพร้อมบัตรประจำตัวให้แก่บุคคลดังกล่าว

ข้อ ๑๕ ให้เลขาธิการจัดให้มีทะเบียนผู้เชี่ยวชาญของศาลในสาขาต่าง ๆ โดยให้คำนึงถึงความจำเป็น แห่งราชการ

ให้ผู้อำนวยการเก็บรักษาสารบบทะเบียนผู้เชี่ยวชาญของศาลไว้ที่สำนักกฎหมายและวิชาการ ศาลยุติธรรม และให้มีหนังสือแจ้งศาล หน่วยงานที่ผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับขึ้นทะเบียนดังกล่าวทำงาน และ องค์กรควบคุมวิชาชีพทางสาขาที่ขึ้นทะเบียนทราบ

ในกรณีที่จำนวนของผู้ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นผู้เชี่ยวชาญของศาลในสาขาใดมีเพียงพอแก่ ความจำเป็นในการปฏิบัติราชการของศาลแล้ว เลขาธิการอาจออกประกาศงดรับคำขอขึ้นทะเบียนเป็น ผู้เชี่ยวชาญของศาลในสาขาดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราวภายในระยะเวลาที่กำหนดก็ได้

ข้อ ๑๖ ผู้เชี่ยวชาญของศาลที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับแต่งตั้งจากศาลและ ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมผู้เชี่ยวชาญของศาลยุติธรรมโดยเคร่งครัด

หมวด ๓ การขึ้นทะเบียนผู้เชี่ยวชาญกรณีพิเศษ

ข้อ ๑๗ ให้ผู้อำนวยการตรวจสอบความจำเป็นที่จะต้องมีผู้เชี่ยวชาญของศาลในแต่ละสาขา หากปรากฏจำนวนผู้เชี่ยวชาญไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในสาขานั้น ๆ หรือไม่มีผู้เชี่ยวชาญในสาขา ที่จำเป็นต้องมีในการปฏิบัติงานของศาล ให้ผู้อำนวยการเสนอการขึ้นทะเบียนผู้เชี่ยวชาญกรณีพิเศษต่อ เลขาธิการให้ความเห็นชอบ

เมื่อเลขาธิการเห็นชอบแล้ว ให้ผู้อำนวยการประสานงานกับองค์กรควบคุมวิชาชีพ สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย หรือหน่วยงานที่มีผู้มีความรู้เชี่ยวชาญทำงานในสาขาที่ขาดแคลน เพื่อขอ รายชื่อผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๗ โดยได้รับความยินยอมของบุคคลดังกล่าว พร้อมข้อมูลที่แสดงถึงความเชี่ยวชาญมายังผู้อำนวยการ เพื่อเสนอความเห็นต่อเลขาธิการพิจารณาขึ้น ทะเบียนบุคคลดังกล่าว ทั้งนี้ ให้นำความในข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๘ เลขาธิการอาจยกเว้นค่าธรรมเนียมในการขึ้นทะเบียน ตลอดจนการต่อทะเบียนให้แก่ ผู้เชี่ยวชาญของศาลในหมวดนี้ได้

หมวด ๔ การต่อทะเบียนและการแก้ไขข้อความ

ข้อ ๑๙ เมื่อครบกำหนดอายุทะเบียนผู้เชี่ยวชาญตามข้อ ๑๓ วรรคหนึ่งแล้ว หากผู้เชี่ยวชาญนั้น ประสงค์จะต่ออายุทะเบียน ให้ยื่นคำขอต่ออายุทะเบียนตามแบบที่กำหนดต่อผู้อำนวยการภายใน ๖๐ วัน ก่อนวันครบกำหนดอายุทะเบียน เว้นแต่มีเหตุอันสมควรที่ไม่อาจยื่นคำขอภายในระยะเวลาที่กำหนด

ให้ผู้อำนวยการตรวจสอบความถูกต้องของคำขอแล้วทำความเห็นเบื้องต้นเสนอเลขาธิการภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่รับคำขอ

เลขาธิการอาจมีคำสั่งทันทีหรือแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาก็ได้ ทั้งนี้ ให้นำความในข้อ ๑๐ ถึงข้อ ๑๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๐ กรณีที่ผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการขึ้นทะเบียนประสงค์จะแก้ไขข้อความในทะเบียน หนังสือสำคัญหรือบัตรประจำตัวให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ให้ยื่นคำขอตามแบบที่กำหนดต่อ ผู้อำนวยการ

ข้อ ๒๑ ในกรณีที่หนังสือสำคัญหรือบัตรประจำตัวผู้ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นผู้เชี่ยวชาญของ ศาลสูญหาย ชำรุดเสียหาย หรือถูกทำลาย ผู้นั้นอาจขอใบแทนหนังสือสำคัญและบัตรประจำตัวได้ โดยยื่นคำขอตามแบบที่กำหนดต่อผู้อำนวยการ

ข้อ ๒๒ ให้ผู้อำนวยการตรวจสอบความถูกต้องของคำขอที่ยื่นมาตามข้อ ๒๐ หรือข้อ ๒๑ แล้วแต่กรณี แล้วทำความเห็นเสนอเลขาธิการเพื่อมีคำสั่งโดยด่วน

หมวด ๕ การสิ้นสุดของการขึ้นทะเบียนผู้เชี่ยวชาญของศาล

ข้อ ๒๓ นอกจากการครบกำหนดอายุทะเบียนตามข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง การขึ้นทะเบียนเป็น ผู้เชี่ยวชาญของศาลสิ้นสุดลง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ขอถอนชื่อออกจากทะเบียน
- (๓) ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามในการขอขึ้นทะเบียนตามข้อ ๗
- (๔) ถูกเพิกถอนทะเบียน
- (๕) เมื่อได้รับแจ้งจากศาลว่าผู้เชี่ยวชาญของศาลไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งศาลโดยไม่มีเหตุ อันสมควร

เมื่อการขึ้นทะเบียนเป็นผู้เชี่ยวชาญของศาลสิ้นสุดลงแล้ว ให้ผู้อำนวยการบันทึกเพิกถอนชื่อ ผู้เชี่ยวชาญนั้นออกจากสารบบทะเบียน และให้มีหนังสือแจ้งศาล หน่วยงานที่ผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับ ขึ้นทะเบียนดังกล่าวทำงาน และองค์กรควบคุมวิชาชีพทางสาขาที่ขึ้นทะเบียนทราบ ข้อ ๒๔ นอกจากการขอถอนชื่อตามข้อ ๑๔ แล้ว ผู้เชี่ยวชาญอาจขอถอนชื่อออกจาก ทะเบียนโดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อผู้อำนวยการ เมื่อผู้อำนวยการได้รับหนังสือแล้วให้ถือว่าการขึ้นทะเบียน เป็นผู้เชี่ยวชาญสิ้นสุดลงตามข้อ ๒๓ (๒)

ข้อ ๒๕ หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้เชี่ยวชาญที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้มีความประพฤติที่เสื่อมเสีย. หรือนำความรู้ความเชี่ยวชาญที่ได้รับการรับรองไปใช้ในทางที่เสียหาย หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ กระบวนการยุติธรรม หรือถูกผู้มีส่วนได้เสียกล่าวหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ ของศาล หรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญตามคำสั่งศาล โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือประพฤติผิด จริยธรรมตามประมวลจริยธรรมผู้เชี่ยวชาญของศาลยุติธรรม ให้ผู้อำนวยการดำเนินการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงเบื้องต้นแล้วทำรายงานความเห็นเสนอต่อเลขาธิการ

ในกรณีที่เลขาธิการเห็นว่ามีเหตุตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการตามข้อ ๒๖ แต่ถ้าเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามรายงานความเห็นของผู้อำนวยการเป็นเรื่องไม่ร้ายแรงหรือมีเหตุอันใดอันสมควร เลขาธิการ อาจตักเตือนผู้เชี่ยวชาญนั้นเป็นลายลักษณ์อักษร โดยไม่ต้องดำเนินการตามข้อ ๒๖ ก็ได้

ข้อ ๒๖ ให้เลขาธิการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเสนอความเห็นในการเพิกถอนทะเบียน ผู้เชี่ยวชาญนั้น

ให้นำความในข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒ เรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการและการดำเนินการ ของคณะกรรมการมาใช้บังคับโดยอนุโลม

การพิจารณาของคณะกรรมการต้องให้โอกาสผู้เชี่ยวชาญนั้นแสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลเกี่ยวกับ กรณีที่ถูกกล่าวหา

ข้อ ๒๗ เมื่อได้รับความเห็นจากคณะกรรมการ ให้เลขาธิการพิจารณามีคำสั่งภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็นและให้ผู้อำนวยการแจ้งคำสั่งให้ผู้เชี่ยวชาญนั้นทราบโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ตอบรับภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่เลขาธิการมีคำสั่ง และให้ถือว่าผู้เชี่ยวชาญนั้นได้รับแจ้งคำสั่งเมื่อครบ กำหนด ๗ วัน นับแต่วันส่งไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ

หมวด ๖ การแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญโดยศาล

ข้อ ๒๘ ผู้ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นผู้เชี่ยวชาญตามข้อบังคับนี้อาจได้รับแต่งตั้งให้เป็น ผู้เชี่ยวชาญของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

ในคดีอาญา ศาลอาจแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญจากผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการขึ้นทะเบียนตามข้อบังคับนี้ก็ได้ ข้อ ๒๘ ในกรณีที่ศาลแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญโดยที่ไม่มีคู่ความฝ่ายใดร้องขอ ให้พิจารณาแต่งตั้งจาก ผู้เชี่ยวชาญที่ขึ้นทะเบียนตามข้อบังคับนี้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐก่อน

ข้อ ๓๐ การขอความเห็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ศาลแจ้งเรื่องที่ประสงค์จะขอความเห็นไปยังบุคคลนั้น หากจำเป็นต้องมีการตรวจพิสูจน์บุคคล เอกสาร วัตถุ สถานที่ หรือการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์ หรือการตรวจพิสูจน์อื่นใด ให้ระบุรายละเอียดของงานที่ต้องทำให้ชัดเจน และสั่งให้แจ้งค่าป่วยการใน การจัดทำรายงานและค่าใช้จ่ายในการตรวจพิสูจน์ให้ทราบก่อนด้วย

ข้อ ๓๑ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญซึ่งได้ขึ้นทะเบียนตามข้อบังคับนี้ ให้ปฏิบัติหน้าที่ ในคดีใดแล้ว หากศาลมีข้อขัดข้องหรือมีความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญนั้นเป็นประการใด ให้แจ้งเรื่องดังกล่าวไปยังสำนักงานศาลยุติธรรมเพื่อดำเนินการแก้ไขต่อไป

หมวด ๗ การจ่ายค่าป่วยการและค่าใช้จ่ายแก่ผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ ๓๒ ให้ศาลมีอำนาจสั่งจ่ายค่าป่วยการและค่าใช้จ่ายแก่ผู้เชี่ยวชาญซึ่งศาลแต่งตั้งเอง ดังนี้ ไม่ว่าจะเป็นผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการขึ้นทะเบียนตามข้อบังคับนี้หรือไม่

(๑) ค่าป่วยการ

ในกรณีให้ความเห็นต่อศาลด้วยวาจา ให้สั่งจ่ายตามบัญชี ๑ ท้ายข้อบังคับนี้
ในกรณีทำรายงานความเห็นเป็นหนังสือเสนอต่อศาล ให้สั่งจ่ายตามบัญชี ๒ ท้ายข้อบังคับนี้
ถ้าศาลเห็นว่าคดีมีความยุ่งยากซับซ้อนหรือผู้เชี่ยวชาญต้องใช้เวลาในการเบิกความต่อศาล
หรือจัดทำรายงานความเห็นเป็นเวลานาน ศาลอาจกำหนดค่าป่วยการสูงกว่าอัตราขั้นสูงที่กำหนดไว้ใน
บัญชี ๑ หรือบัญชี ๒ ท้ายข้อบังคับนี้ก็ได้

(๒) ค่าใช้จ่าย

ในกรณีตรวจพิสูจน์บุคคล เอกสาร วัตถุ สถานที่ การตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์ หรือ การตรวจใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งความเห็นหรือรายงานความเห็น ให้สั่งจ่ายตามบัญชี ๓ ท้ายข้อบังคับนี้

ในกรณีที่เป็นค่าพาหนะเดินทางและค่าเช่าที่พัก ให้สั่งจ่ายตามบัญชี ๔ ท้ายข้อบังคับนี้

ข้อ ๓๓ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ ให้สั่งจ่ายเงิน ตามระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๓๔ การจ่ายเงินตามข้อ ๓๒ ให้เบิกจ่ายจากงบประมาณและให้จ่ายเมื่อผู้เชี่ยวชาญ ได้ปฏิบัติหน้าที่เสร็จสิ้นหรือเมื่อได้มาตามนัดของศาลในแต่ละครั้ง แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผู้เชี่ยวชาญมาตามนัดของศาลแต่ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ได้เป็นความผิดของผู้นั้น ให้ศาลมีอำนาจกำหนดค่าป่วยการและค่าใช้จ่ายแก่ผู้เชี่ยวชาญที่มาศาลได้ตามบัญชีท้ายข้อบังคับนี้ สำหรับค่าป่วยการให้กำหนดในอัตราขั้นต่ำตามบัญชี ๑ ท้ายข้อบังคับนี้ และถ้าการไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่นั้น เป็นเพราะความผิดของคู่ความฝ่ายใด ศาลอาจมีคำสั่งให้คู่ความฝ่ายนั้นรับผิดชำระเงินจำนวนดังกล่าวแก่ ผู้เชี่ยวชาญที่มาศาลได้ตามที่เห็นสมควร

วิธีการเบิกจ่าย หลักฐานและเอกสารการเบิกจ่ายเงิน ให้ปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการบริหาร ศาลยุติธรรมเกี่ยวกับการเงิน ข้อ ๓๕ ผู้เชี่ยวชาญซึ่งศาลแต่งตั้งโดยที่คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายร้องขอมีสิทธิที่จะ ได้รับค่าป่วยการและค่าใช้จ่ายตามที่ศาลเห็นสมควร โดยคำนึงถึงสภาพแห่งคดี ความยากง่ายของงานที่ต้องทำ ระยะเวลาและค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไปในการทำงาน ตลอดจนฐานะทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญและจำนวนเงินที่มี การเรียกเก็บ

ให้คู่ความฝ่ายที่ร้องขอตั้งผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ชำระค่าป่วยการและค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่ง แต่ถ้าเป็นกรณี ที่คู่ความทั้งสองฝ่ายร้องขอก็ให้แบ่งชำระเป็นส่วนเท่ากันหรือตามคำสั่งศาล

ศาลอาจมีคำสั่งให้คู่ความที่ร้องขอตั้งผู้เชี่ยวชาญตามวรรคสองวางเงินซึ่งจะต้องชำระไว้เป็น การล่วงหน้าได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๓๖ การจ่ายเงินตามข้อ ๓๕ ให้จ่ายเมื่อผู้เชี่ยวชาญได้ปฏิบัติหน้าที่เสร็จสิ้นหรือเมื่อได้มา ตามนัดของศาลในแต่ละครั้ง แล้วแต่กรณี เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็น ศาลอาจมีคำสั่งให้จ่ายเงินล่วงหน้า บางส่วนแก่ผู้เชี่ยวชาญก่อนก็ได้

ในกรณีที่ผู้เชี่ยวชาญมาตามนัดของศาลแต่ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ได้เป็นความผิดของผู้นั้น ให้ศาลมีอำนาจกำหนดค่าป่วยการและค่าใช้จ่ายแก่ผู้เชี่ยวชาญที่มาศาลได้ตามที่เห็นสมควรและถ้า การไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่นั้นเป็นเพราะความผิดของคู่ความฝ่ายใด ศาลอาจมีคำสั่งให้คู่ความฝ่ายนั้นรับผิด ชำระเงินจำนวนดังกล่าวแก่ผู้เชี่ยวชาญที่มาศาลได้ตามที่เห็นสมควร

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๗ ให้ทะเบียนที่รับขึ้นไว้ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับมีผลใช้ได้ต่อไปจนกว่าอายุทะเบียน จะสิ้นสุดลง

ข้อ ๓๘ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาคำขอขึ้นทะเบียนตามข้อบังคับนี้ ให้ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน เป็นผู้เชี่ยวชาญที่ยื่นไว้ก่อนข้อบังคับนี้ใช้บังคับ เป็นผู้ยื่นคำขอตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๓๙ ในกรณีที่ผู้เชี่ยวชาญได้ปฏิบัติหน้าที่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับและศาลยังไม่ได้สั่งจ่าย ค่าป่วยการและค่าใช้จ่าย ให้ผู้เชี่ยวชาญนั้นมีสิทธิได้รับค่าป่วยการและค่าใช้จ่ายตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐
ชีพ จุลมนต์
ประธานศาลฎีกา
ประธานกรรมการบริหารศาลยุติธรรม

บัญชี ๑ ค่าป่วยการผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความเห็นต่อศาลด้วยวาจา

อัตราระหว่างขั้นต่ำและขั้นสูง		
ขั้นต่ำครั้งละ	ขั้นสูงครั้งละ	
๒,๐๐๐ บาท	๒๐,๐๐๐ บาท	

บัญชี ๒ ค่าป่วยการในการจัดทำรายงานความเห็นเป็นหนังสือเสนอต่อศาล

อัตราระหว่างขั้นต่ำและขั้นสูง		
ขั้นต่ำคดีละ	ขั้นสูงคดีละ	
๓,๐๐๐ บาท	๓๐,๐๐๐ ปาท	

บัญชี ๓ ค่าใช้จ่ายในการตรวจพิสูจน์บุคคล เอกสาร วัตถุ สถานที่ การตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์ หรือการตรวจบุคคล เอกสาร วัตถุ สถานที่ใดๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งความเห็นหรือรายงานความเห็น

หลักเกณฑ์	ค่าใช้จ่าย
๑. ในกรณีที่ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ	
ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการ หรือหน่วยงานอื่น	เบิกได้เท่าที่จ่ายจริง
ของรัฐตรวจ	
๒. ในกรณีที่ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ	เบิกได้เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินค่าใช้จ่ายตาม
ซึ่งไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการหรือหน่วยงาน	ข้อ ๑ ที่ตรวจพิสูจน์ในประเภทเดียวกัน ในกรณี
อื่นของรัฐตรวจ	จำเป็นที่จะต้องจ่ายเกินกว่านั้นหรือไม่มีอัตรานั้น
	เทียบเคียงให้อยู่ในดุลพินิจของศาล

บัญชี ๔ ค่าพาหนะเดินทางและค่าเช่าที่พัก

หลักเกณฑ์	ค่าใช้จ่าย
๑. ผู้ที่เป็นข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงาน	เบิกจ่ายตามหลักเกณฑ์และอัตราค่าใช้จ่าย
หรือลูกจ้างของราชการ	ในการเดินทางไปราชการตามกฎหมายหรือ ระเบียบว่าด้วยการนั้น
๒. บุคคลนอกจาก (๑)	เบิกจ่ายได้โดยเทียบเท่ากับตำแหน่งข้าราชการ
	ศาลยุติธรรมประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญ

30 November 2017

Regulation of the President of the Supreme Court

Concerning Court Experts, B.E. 2560 (2017)

Whereas it is deemed appropriate to revise the Regulation of the President of the Supreme Court on Court Experts, B.E. 2546 (2003), to ensure its suitability,

By virtue of the power under Section 6(1) of the Act for the Application of the Civil Procedure Code, B.E. 2477 (1934), as amended by the Act for the Application of the Civil Procedure Code (No. 2), B.E. 2543 (2000),

The President of the Supreme Court, with the approval of the Judicial Administration Commission (JAC), hereby issues the following Regulation:

- Clause 1 This Regulation shall be called the "Regulation of the President of the Supreme Court on Court Experts, B.E. 2560 (2017)."
- Clause 2 This Regulation shall come into force from the day following the date of its publication in the Government Gazette.
- Clause 3 The Regulation of the President of the Supreme Court on Court Experts, B.E. 2546 (2003), is hereby repealed.
- Clause 4 In this Regulation:
- "Court" means the Courts of Justice;
- "Secretary-General" means the Secretary-General of the Office of the Judiciary;
- "Director" means the Director of the Legal and Academic Affairs Office of the Office of the Judiciary;
- "Applicant" means a person applying for registration as a court expert;
- "Register" means the register of court experts;
- "Application" means an application for registration as a court expert;
- "Honorarium" means compensation paid for giving an oral opinion to the court, whether in person or via video conference, or for preparing a written opinion report for the court;
- "Expenses" means costs related to the examination of individuals, documents, objects, or places, medical examinations, or any other tests undertaken to obtain an opinion or opinion report, including travel and necessary accommodation expenses for performing duties.
- Clause 5 For the purpose of implementing this Regulation, the Director may assign officials of the Legal and Academic Affairs Office to act on their behalf.
- Clause 6 The Secretary-General shall be responsible for the enforcement of this Regulation and shall have the authority to interpret and decide any issues arising for its implementation.

30 November 2017

Chapter 1:

Application Submission and Acceptance

Clause 7 An applicant must possess the following qualifications and must not have any of the following disqualifications:

- (1) Be not less than 20 years of age.
- (2) Have knowledge and expertise, with at least five years of experience in the field for which registration is being sought.
- (3) Not have a record of immoral or unethical behavior.
- (4) Not be a bankrupt person.
- (5) Never have been convicted by a final judgment resulting in imprisonment, except for offenses committed through negligence or petty offenses.
- (6) Not be an incompetent or quasi-incompetent person, or a person of unsound mind or mental disorder.
- (7) Never have had a registration revoked under Clause 23(4).
- (8) In the case of a professional subject to a professional regulatory body, never have had their license revoked or violated the professional code of ethics.

Clause 8 The applicant shall submit the application, certified by a guarantor, in the prescribed form to the Director at the Legal and Academic Affairs Office of the Office of the Judiciary, along with the following documents:

- (1) Copy of house registration.
- (2) Copy of national ID card or civil servant ID card.
- (3) Copy of academic qualification(s), with the original document(s) presented.
- (4) Five color photographs, size 2.5×3 cm, taken within the past 6 months.
- (5) Documents or work samples related to the field for which registration is sought.
- (6) Certificate from the relevant professional regulatory organization, if applying in a profession governed by such an organization.

The Director shall verify the application and the attached documents. If all are in order, the application shall be accepted for registration, a receipt shall be issued to the applicant, and further proceedings shall follow in accordance with these Regulations.

Chapter 2

Consideration of Application and Registration

Clause 9 Within 30 days from the date of receiving the application, the Director shall verify the qualifications of the applicant by submitting a written request, signed by the Secretary-General, to inquire about relevant information regarding the applicant's qualifications from

Volume 134, Part 121 Gor

Royal Gazette

30 November 2017

the applicant's supervisor, the applicant's professional regulatory organization, or individuals with whom the applicant is professionally affiliated, and a public announcement inviting objections. In addition, inquiries and interviews may be conducted with any other individuals as deemed appropriate. A preliminary opinion shall then be submitted to the Secretary–General within 30 days from the date of receiving responses regarding the applicant's qualifications from the above–mentioned individuals.

Clause 10 The Secretary-General shall appoint a committee consisting of no fewer than three members and no more than seven members. One judicial officer shall serve as the chairperson, and at least two members shall be individuals with knowledge and expertise in the field for which the applicant seeks registration. The committee shall review and provide recommendations regarding the registration of the applicant as a court expert.

Clause 11 The committee shall have the authority to investigate further information beyond the initial review by the officials. The committee may request additional clarification from the applicant, agencies, or related individuals, or summon them to give statements before the committee. The committee must complete its deliberation within 30 days from the commencement of its review. If necessary, the committee may request an extension from the Secretary–General for no more than 30 additional days. If, due to exceptional circumstances, the committee is still unable to issue its opinion within the extended period, the Secretary–General may authorize a further extension of no more than 30 days.

If the committee's review reveals any adverse information concerning the applicant, the committee must notify the applicant and provide an opportunity for the applicant to respond and present explanations.

Clause 12 A quorum for a committee meeting shall consist of no fewer than half of the total members.

If the chairperson is absent or unable to perform duties, the attending members shall elect one member to act as chairperson for that session.

Decisions of the committee shall be made by majority vote. Each member shall have one vote. In the event of a tie, the chairperson shall cast an additional deciding vote.

Each attending member shall receive a meeting allowance of 2,000 Baht per session.

Clause 13 Upon receiving the committee's opinion, the Secretary-General shall issue an order within 15 days from the date of receipt.

If the order approves the registration, the Director shall register the applicant in the official register of court experts for a term of three years from the date the Secretary-General issues the order.

The Secretary-General shall issue a certificate and identification card to the registered court expert as evidence.

If the Secretary-General orders the rejection of the registration, the reason must be stated in the order. The Director shall notify the applicant by registered mail with acknowledgment of receipt within 15 days from the date of the order. The applicant must sign to acknowledge receipt of the order. If the applicant does not respond, it shall be deemed that the applicant was notified seven days after the registered mail was sent.

30 November 2017

Clause 14 In cases where a registration order is issued, the applicant must sign to acknowledge the order and pay a registration fee of 1,000 Baht at the Finance Division, Office of the Judiciary, within two months from the date of receiving the notification.

If this deadline passes without compliance, it shall be deemed that the applicant has withdrawn the request for registration.

Once the applicant has signed to acknowledge the order and paid the fee in full, the Director shall issue the certificate and identification card to the applicant.

Clause 15 The Secretary-General shall organize and maintain a register of court experts in various fields, taking into account the needs of official duties.

The Director shall keep the register of court experts at the Legal and Academic Affairs Office of the Office of the Judiciary and notify the courts, relevant agencies where the registered expert works, and the professional regulatory organizations for the field of registration.

If the number of registered experts in any field is deemed sufficient for the needs of judicial operations, the Secretary-General may issue a temporary announcement suspending the acceptance of new applications for registration in that field for a specified period.

Clause 16 A registered court expert must perform duties as appointed by the court and strictly adhere to the Code of Ethics for Court Experts of the Courts of Justice.

Chapter 3

Special Registration of Court Experts

Clause 17 The Director shall assess the necessity for court experts in each field.

If it is found that the number of experts is insufficient for the required work, or if there are no experts in a field deemed essential for court operations, the Director shall propose a special registration process for court experts to the Secretary-General for approval.

Once approved, the Director shall coordinate with professional regulatory organizations, educational institutions, research institutes, or agencies employing qualified experts in the lacking field to request a list of individuals who meet the qualifications and do not possess any disqualifications under Clause 7, with their consent, along with supporting documentation demonstrating their expertise. These shall be submitted to the Secretary–General for consideration.

The provisions of Clauses 13 and 14 shall apply mutatis mutandis.

Clause 18 The Secretary–General may waive the registration fee and renewal fee for court experts under this Chapter.

30 November 2017

Chapter 4

Renewal of Registration and Amendment of Information

Clause 19 Upon expiration of the registration term as specified in Clause 13, paragraph one, if the court expert wishes to renew the registration, a renewal application in the prescribed form must be submitted to the Director within 60 days before the expiration date, unless there is a valid reason preventing submission within the specified period.

The Director shall verify the accuracy of the application and submit a preliminary opinion to the Secretary-General within 15 days from the date the application is received.

The Secretary–General may issue an immediate order or appoint a committee for further consideration. In such case, the provisions of Clauses 10 to 14 shall apply mutatis mutandis.

- Clause 20 If a registered court expert wishes to amend any information in the registration record, certificate, or identification card to reflect the correct facts, they shall submit an application in the prescribed form to the Director.
- Clause 21 In the event that a certificate or identification card of a registered court expert is lost, damaged, or destroyed, the expert may request a replacement by submitting an application in the prescribed form to the Director.
- Clause 22 The Director shall verify the accuracy of any application submitted under Clause 20 or Clause 21, as the case may be, and provide an opinion for the Secretary-General to promptly issue an order.

Chapter 5

Termination of Registration as a Court Expert

- Clause 23 In addition to expiration of the registration term under Clause 13, paragraph one, the registration of a court expert shall terminate in the following cases:
  - (1) Death
  - (2) Voluntary withdrawal from the register
  - (3) Loss of qualifications or possession of disqualifications under Clause 7
  - (4) Revocation of registration
  - (5) Receipt of a notification from the court stating that the court expert failed to perform duties as ordered by the court without justifiable reason

Upon termination of registration as a court expert, the Director shall record the removal of the expert's name from the register and notify the courts, relevant agencies where the expert was employed, and the professional regulatory organization in the field of registration.

30 November 2017

Clause 24 In addition to the withdrawal of registration under Clause 14, a court expert may request withdrawal from the register by submitting a written request to the Director. Upon receipt of such request, the registration of the individual as a court expert shall be deemed terminated under Clause 23(2).

Clause 25 If it appears that a registered court expert has behaved in a discreditable manner, has misused the certified expertise in a harmful way, caused damage to the justice process, has been accused by interested parties regarding conduct in the role of a court expert, has failed to perform duties as ordered by the court without a valid reason, or has breached the Code of Ethics for Court Experts of the Courts of Justice, the Director shall conduct a preliminary fact–finding inquiry and submit a report with an opinion to the Secretary–General.

If the Secretary-General determines that the matter falls under the circumstances in the preceding paragraph, further action shall be taken under Clause 26. However, if the Secretary-General finds that the matter is not serious or there are justifiable reasons, a written warning may be issued to the expert without proceeding under Clause 26.

Clause 26 The Secretary–General shall appoint a committee to consider and provide an opinion on the revocation of the expert's registration.

The provisions of Clauses 10, 11, and 12 regarding the appointment and operation of the committee shall apply mutatis mutandis.

The committee must give the expert an opportunity to present facts and reasoning regarding the allegation.

Clause 27 Upon receiving the committee's opinion, the Secretary-General shall issue an order within 15 days from the date of receipt.

The Director shall notify the expert of the order by registered mail with return receipt within 15 days from the date of the order. The expert shall be deemed to have received the notification seven days after the date the registered mail was sent.

Chapter 6

Appointment of Court Experts by the Court

Clause 28 A person registered as a court expert under this Regulation may be appointed as a court expert by the court under the Civil Procedure Code.

In criminal cases, the court may also appoint a registered expert under this Regulation.

Clause 29 If the court appoints an expert without a party's request, preference shall be given to appointing a registered expert under this Regulation who works within a government agency or state organization.

Clause 30 When requesting an expert opinion, the court shall notify the individual concerned of the matter on which the opinion is sought. If it is necessary to examine persons, documents, objects, locations, or conduct medical examinations

Volume 134, Part 121 Gor

Royal Gazette

30 November 2017

or any other examination, the details of the work to be performed must be clearly specified, and the court shall instruct that the honorarium for preparing the report and the expenses for the examination be disclosed in advance.

Clause 31 If a registered court expert under this Regulation is appointed to perform duties in any case, and the court encounters any issues or has opinions concerning the expert's performance, the matter shall be reported to the Office of the Judiciary for further corrective action.

Chapter 7

Payment of Honorarium and Expenses to Court Experts

Clause 32 The court shall have the authority to order payment of honorarium and expenses to experts appointed by the court, whether or not the expert is registered under this Regulation, as follows:

(1) Honorarium

For providing an oral opinion to the court: payment shall be ordered according to Schedule 1 attached to this Regulation.

For submitting a written opinion report to the court: payment shall be ordered according to Schedule 2 attached to this Regulation.

If the court considers the case to be complex or the expert is required to testify or prepare a report over an extended period, the court may order payment exceeding the maximum rates specified in Schedule 1 or Schedule 2 of this Regulation.

(2) Expenses

For examination of persons, documents, objects, locations, medical diagnostics, or any tests conducted to obtain an opinion or opinion report: payment shall be ordered according to Schedule 3 attached to this Regulation.

For travel and accommodation expenses: payment shall be ordered according to Schedule 4 attached to this Regulation.

Clause 33 In cases where the court orders forensic examination of scientific evidence, payment shall be ordered in accordance with the relevant regulations issued by the Judicial Administration Commission.

Clause 34 Payments under Clause 32 shall be disbursed from the budget and made upon completion of the expert's duties or upon their appearance in court as scheduled, as applicable.

If an expert appears in court but does not perform duties through no fault of their own, the court may determine the honorarium and expenses payable to the expert in accordance with the attached Schedules.

In such cases, the honorarium shall be paid at the minimum rate specified in Schedule 1. If the failure to perform duties is due to the fault of a party to the case, the court may order that party to bear the cost as deemed appropriate.

Procedures, evidence, and documentation for disbursement shall be in accordance with the regulations of the Judicial Administration Commission regarding financial matters.

30 November 2017

Clause 35 An expert appointed by the court at the request of one or both parties shall be entitled to receive an honorarium and expenses as the court deems appropriate, taking into consideration the nature of the case, the complexity of the task, the time and expenses required for the work, the general financial status of the expert, and the amount requested.

The party who requested the expert shall be responsible for paying the honorarium and expenses under the first paragraph. If both parties made the request, they shall share the payment equally or as ordered by the court.

The court may also order the requesting party or parties to deposit the required payment in advance as it deems appropriate.

Clause 36 Payment under Clause 35 shall be made once the expert has completed their duties or has appeared in court as scheduled, as the case may be. However, if necessary, the court may order that part of the payment be made in advance to the expert.

In the case where the expert appears in court but does not perform their duties through no fault of their own, the court may determine the honorarium and expenses to be paid to the expert as it sees fit. If the failure to perform duties is due to the fault of one of the parties, the court may order that party to be liable for the payment to the expert as deemed appropriate.

<u>Transitional Provisions</u>

Clause 37 Registrations that were granted prior to the effective date of this Regulation shall remain valid until the expiration of their registration term.

Clause 38 For the purpose of considering applications for registration under this Regulation, persons who submitted applications before the Regulation came into effect shall be deemed to have submitted their applications under this Regulation.

Clause 39 In cases where an expert performed duties before the effective date of this Regulation and the court has not yet ordered payment of the honorarium and expenses, that expert shall be entitled to receive payment in accordance with this Regulation.

Issued on 8 November B.E. 2560 (2017)

Cheep Jullamon

President of the Supreme Court

Chairperson of the Judicial Administration Commission